

Oponentský posudek magisterské práce

Monika Doležalová: Performance v radikálním politicko-sociálním kontextu od konce šedesátých let 20. století

V úvodu své práce diplomantka nastiňuje složitý proces precizování tématu práce. Tvůrčí hledání se odrazilo v ambiciózní konstrukci, postavené na invenčních komparacích napříč časem, geografii a tradičními kulturními kategoriemi. Hned na úvod je třeba ocenit odvahu autorky přijít s tématem nanejvýš aktuálním, sledujícím globální přesahy. Obzvláště koncepce obrazové přílohy názorně odhaluje záměr autorky pojímat performanci jako kaprowovský „lifelike art“, v němž jsou zapomenuty všechny standardní umělecké formy, a na jejich místo nastupuje sám život. Od syrové životní reality, kladoucí zvláště dnes před „západního“ intelektuála řadu morálních dilemat, autorka estétsky neodvrací zrak a její autentická angažovanost, prostupující všechny pasáže předkládané práce, vzbuzuje u čtenáře sympatie. Mimo jiné pod vlivem teoretičky Susan Sontagové zaměřila autorka v široce vymezeném časovém období svou pozornost především na performanci reflektující světové válečné konflikty.

Zároveň však právě v důsledku emocionálního nasazení autorky narážíme na zásadní slabinu práce a tou je neschopnost téma suverénně teoreticky uchopit, stanovit s rozmyslem myšlenkový rámec, který by zabránil mnohdy chaotickému a zbrklému řetězení asociací, vzdalujících čtenáře od ideového středu pojednávané problematiky (viz. např. s. 62 a spojení Lynndie England se Susan Sontagovou, Virginií Woolfovou - psanou v řadě případů Wolfová -, a hollywoodskými filmy *Hodiny* a *Madisonské mosty*). V úvodu se nedozvídáme, co je cílem práce a závěr nám neozřejmí, co autorka vyvozuje z nashromážděných příkladů a informací. Autority, na které se práce odvolává, jsou vybrány vhodně, odkazy na jejich myšlenky však nejsou zapojeny do smysluplných interakcí s autorčinými vlastními úvahami. (Příkladem může být kapitola, ve které se diplomantka zamýšlí nad důvody, které vedly Rolanda Barthesa ve *Světlé komoře* k odmítání reportážní fotografie. Barthesovy úvahy, významné v kontextu rušení dominance pozitivistického zacházení s fotografií jako s věrným zrcadlem skutečnosti, se při tom ze zjevných důvodů mívají se způsobem, jakým s fotografiemi z Vietnamu pracovali performeři AWC.) Práce tak zůstává zajímavým, avšak nedotaženým experimentem, kterému se bohužel nové impulsy do českého umělecko-historického prostředí přinést nedaří.

Dotažením celé koncepce, precizováním obsahu a odstraněním gramatických chyb a těžkopádných formulací by však z práce mohla vzniknout pozoruhodná studie. Řadu nedostatků lze evidentně svést na časovou tíseň, ve které byla práce psána a redigována (viz např. totožné citáty Slavoje Žižeka na stranách 50 a 54, a opakující se citace Susan Sontagové na stranách 24 a 55). Právě tento zřejmý potenciál, kterým téma i způsob diplomantčina uvažování o něm disponují, opravňuje k doporučení práce k obhájení.

V Praze dne 2.9.2015

Doc. PhDr. Marie Rakušanová, Ph.D.